

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie

Jubilea a zprávy

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie, Vol. 22 (1977), No. 1, 44--50

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/137672>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 1977

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

leninské gnoseologicko-ontologické teorie hmoty jako objektivní reality. Je tomu tak proto, že je nezávislá na dalších výzumech o fyzikální struktuře hmotných objektů [7]. Nevýčerpatelnost vlastností hmoty, plynoucí z Leninovy definice, lze ukázat při výkladu fyzikálních veličin. Každá z nich vyjadřuje pouze jednu vlastnost hmoty, kterou jsme schopni objektivně kvantitativně nebo kvalitativně zjišťovat prostředky, jež máme k dispozici. Dále posluchačům ukážeme, že je nesprávné ztotožňovat hmotu s některou její vlastností, např. s hmotností, jak se dříve často dělo. Hmoty jako filozofická kategorie má pouze význam kvalitativní a nikoli kvantitativní.

Výklad o mezinárodní soustavě jednotek můžeme uzavřít zmínkou o „fyzikální jednotce“, kterou zavedli ve Spojených státech amerických pro popis účinku jaderných zbraní, je to „jednotka“ – 1 Megadeath, – tzn. milión smrtí [8]. Tato antihumánní „jednotka“ sama mluví o zneužívání vědy v kapitalistickém světě pro genocidní plány některých jeho politiků i o tom, čemu jsou ochotni někteří tamní vědci sloužit.

Literatura

- [1] I. ÚLEHLA: *Od fyziky k filosofii*, Orbis, Praha 1963.
- [2] B. G. KUZNECOV: *Vývoj přírodovědeckého obrazu světa*, Svoboda, Praha 1963.
- [3] H. HÖRZ: *Fyzika a světový názor*, Horizont, Praha 1973.
- [4] L. A. SENA: *Fyzikální jednotky*, NČSAV, Praha 1953.
- [5] V. I. LENIN: *Materialismus a empiriokriticismus*, Svoboda, Praha 1956.
- [6] M. KRÁL: *Pojem hmoty v dialektickém materialismu*, Rozpravy, ČSAV 1960.
- [7] J. S. NARSKIJ: *Dialektický rozpor a logika poznání*, Svoboda, Praha 1972.
- [8] E. SLAVÍČEK, J. WAGNER: *Fyzika pro chemiky*, SNTL, Praha 1971.

jubilea & zprávy

PAMÁTCE PROFESORA RNDR. ANTONÍNA BĚLAŘE

Dne 1. července minulého roku se dožil sedmadesátiletý profesor RNDr. Antonín Bělař. Nedlouho předtím živě diskutoval na katedře fyziky pedagogické fakulty v Brně se svými bývalými spolupracovníky o studijní literatuře pro posluchače a o svých pracovních plánech. Třebaže byl od r. 1970 v důchodu, neztrácel kontakt s problematikou vzdělávání učitelů fyziky a se svým dřívějším pracovištěm. Nikdo z jeho přátel netušil, že jej vidí naposled. Skrytá zákeřná choroba jej neočekávaně přemohla 25. července 1976. Zemřel, zůstal však navždy zapsán v srdcích svých studentů a v myslích těch, s nimiž desetiletí spolupracoval v oblasti školské fyziky.

Prof. Bělař se narodil v Horní Moštěnici u Přerova. Rád vzpomínal na svého otce – rolníka, který v něm probudil lásku k zemi, k prostému lidu a jeho práci a vypěstoval v něm touhu brát přírodě její tajemství. Následující léta studia matematiky a fyziky na přírodovědecké fakultě UK rovněž přispěla k formování jeho názorů na svět a společnost. Tehdy v Praze vyslechl mnohé přednášky prof. Zd. Nejedlého, pod jejichž vlivem se stal členem Kostufry. Zde jsou položeny základy jeho zájmu o filozofii, který se odrazil i v jeho pozdějších pracích, jako je např. skriptum *Současná fyzika a dialektický materialismus* (SPN Praha 1952) nebo příručka pro učitele *Základní fyzikální pojmy z hlediska marxistické filosofie* (SPN Praha 1965).

Od ukončení studií v r. 1923 působil po celý svůj život v Brně. Začínal jako asistent u prof. Nachtikala a prof. Nováka na české technice. Od r. 1927, kdy obhájil disertační práci na téma *K Reichenbachově axiomatice Einsteinova časoprostoru*, byl zaměstnán jako středoškolský profesor na brněnských gymnáziích. V době oku-

pace byl pracovně nasazen v brněnské továrně firmy Pučan a Pospíšil. Zde se spolu s dalšími na úkor zbrojního výrobního programu zabýval problémy poválečné výroby učebních pomůcek. Později byl internován v koncentračním táboře, odkud se mu však podařilo v posledních týdnech války uprchnout. Vrátil se do Brna a po osvobození se podílel na přípravách zdejších gymnázií k zahájení pravidelné výuky. Prof. Bělař stál pak u zrodu brněnské pedagogické fakulty, na níž působil od jejího zřízení v r. 1946 až do svého odchodu do důchodu. Profesorem byl jmenován r. 1949.

V poválečném období chyběla studijní literatura na všech stupních škol. Prof. Bělař výrazně

přispěl k zaplnění této mezery. Byl autorem nebo spoluautorem učebnic fyziky pro základní i střední školy a mnoha skript (později i učebnic) pro pedagogické fakulty. Mezi nimi jsou skripta z mechaniky a akustiky, molekulární fyziky, termiky, elektřiny a magnetismu, atomistiky a astrofyziky, nauky o záření i teorie relativity. Kromě toho je autorem různých jiných publikací a řady článků v odborných časopisech. Celkem zveřejnil na 60 prací. Jako člen četných komisí celostátní působnosti, zabývajících se otázkami vzdělání,

podílel se též na přípravě učebních plánů a osnov pro vyučování fyziky na základních školách a pedagogických fakultách. Všude byl známý jako důležitý spolupracovník, jednající vždy otevřeně a nekompromisně.

Jeho úmrtím ztrácíme vynikajícího učitele a mnozí z nás i dobrého přítele. Práce prof. Bělaře však má své pokračovatele ve stovkách jeho žáků.

Josef Matoušek

SEDMDESÁT LET STANISLAVA HORÁKA

V redakci matematiky a fyziky Státního pedagogického nakladatelství v Praze je stále dost práce. Proto tam s radostí přijali v roce 1974 nového člena a jsou rádi, že jim pomáhá dodnes. Je to zdatný pracovník, klidný, houževnatý a přitom velmi skromný; tak skromný, že bychom málem zapomněli na významné životní jubileum, kterého se v roce 1976 dožil. Kdo by ostatně věřil, že muž tak čínorodý jako Stanislav Horák překročil už sedmdesát let svého života. A přece je tomu tak! Proto je na čase připomenout aspoň stručně jeho životní dráhu i práci, kterou dosud vykonal.

Stanislav Horák patří do množiny těch zasloužilých českých pracovníků, kteří vzešli z velmi skromných poměrů. Jeho otec byl svrškařem v Turnově, kde se náš jubilant narodil 22. března 1906. Po maturitě na turnovské reálce, kterou absolvoval v roce 1925 s vyznamenáním, studoval v letech 1925 až 1930 na přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy v Praze; přitom byl zároveň dva roky zapsán na pražském Českém vysokém učení technickém (ČVUT). V roce 1930 dokončil studia a získal aprobaci z matematiky a deskriptivní geometrie pro tehdejší střední školy. Po ročním působení na měšťanské škole v Trenčianských Teplicích byl v roce 1931 přeložen na reálné gymnázium do Brna, v roce 1932 do Jilemnice a od roku 1934 až do konce války byl profesorem reálného gymnázia v Nové Pace, kde však jeho pedagogická práce byla přerušena 1943 až 1945 nuceným pracovním zařazením do Poldiny huti na Kladně.

Po válce přešel Stanislav Horák do Prahy, kde vyučoval na reálných gymnáziích v Holešově

vicích (1945 až 1948) a v Karlíně. V roce 1953 ukončil dráhu středoškolského profesora a nastoupil jako odborný asistent na strojní fakultu ČVUT v Praze. Odtud odešel v roce 1971 do důchodu, avšak působil ještě až do roku 1974 jako externí učitel na stavební fakultě ČVUT, kde svou učitelskou dráhu ukončil. Jeho pedagogická činnost na vysokých školách se však neomezila jenom na ČVUT; velmi účinně také pomáhal ve studiu při zaměstnání na pedagogické fakultě Univerzity Karlovy a potom na

pražské Vysoké škole pedagogické. K tomu se ještě poji přednášková činnost v různých institucích a ve školení účastníků Matematické olympiády.

Horákova pedagogická činnost na vysokých školách se opírala o jeho mnohaleté zkušenosti z působení na středních školách i o jeho solidní znalosti odborné, které si neustále doplňoval. Již v roce 1942 začal otiskovat v Rozhledech matematicko-přírodovědeckých úlohy k řešení, nejprve z matematiky, potom i z deskriptivní geometrie. Tomuto časopisu zůstal věren, když začal od r. 1957 znovu vycházet s názvem Rozhledy matematicko-fyzikální. Otiskuje tu různé články, úlohy k řešení i drobné zajímavosti pro nejmladší čtenáře. Kromě toho je autorem ně-

kolika knižních publikací. V roce 1953 vyšla v Nakladatelství ČSAV jeho pěkná knížka *Elipsa*, v roce 1966 vydalo Státní pedagogické nakladatelství v Praze jeho dvojdílnou *Sbirku řešených úloh z deskriptivní geometrie*, v téže roce vyšla jeho *Kružnice* a v roce 1970 publikace *Mnohostěny*; poslední dvě knížky vydala Mladá fronta ve sbírce Škola mladých matematiků. Účastnil se i tvorby učebnic jako hlavní autor *Deskriptivní geometrie pro 3. třídu gymnasií* (vyšla r. 1950) a jako spoluautor knihy *Matematika pro 1. a 2. ročník odborných učilišť a učňovských škol*, kterou napsal s docentem Vítězslavem Josífkem. Tato učebnice vyšla ve dvou vydáních a potom znovu ve vydání přepracovaném, jehož další otisk se připravuje.

Od roku 1925 je s. Horák členem Jednoty československých matematiků a fyziků, pro kterou po léta pracoval a v níž vykonával různé funkce. Od r. 1957 je členem redakční rady *Rozhledů matematicko-fyzikálních*; v letech 1968 až 1972 byl pověřen funkcí výkonného redaktora tohoto časopisu. Pracoval také v ROH a v řadě různých institucí. Za svou svědomitou a úspěšnou práci i veřejnou činnost byl několikrát vyznamenán. Zvláště vysokým oceněním jeho činnosti je jmenování zasloužilým členem Jednoty čs. matematiků a fyziků (v roce 1972) a propůjčení stříbrné Felberovy medaile (v roce 1971) jako významného vyznamenání udělovaného nejzasloužilejším pracovníkům ČVUT v Praze.

Vyznamenání, jež byla Stanislavu Horákovi udělena, jenom potvrzují, že vykonal velkou a záslužnou práci. Avšak jeho přátelé, kolegové a studenti, které učil, na něho dnes vzpomínají nejen jako na svědomitého pracovníka, ale také a především jako na dobrého a charakterního člověka s hlubokým sociálním citěním a smyslem pro dobro a spravedlnost. Nechť je mu do dalších let života dopřáno pevné zdraví, spokojenost v rodinném kruhu a radost ze všeho, na čem pracuje a s čím se zabývá.

Emil Kraemer

Ve světě je mnoho obtížných věcí, ale nejobtížnější jsou čtyři početní výkony.

Beda Venerabilis (673—735)

PROFESOR MICHAL GREGUŠ PÄTĎESIATROČNÝ

Dňa 22. decembra 1976 oslávil svoje päťdesiatiny známy slovenský matematik, univerzitný profesor RNDr. M. Greguš, DrSc. Výsledky jeho doterajšej činnosti významne ovplyvnili vedeckú, pedagogicko-výchovnú a spoločenskú oblasť na Slovensku.

Vysokoškolské štúdia matematiky a fyziky absolvoval v rokoch 1946–1950 na Prírodovedeckej fakulte vtedajšej Slovenskej univerzity v Bratislave. Odhladnuc od krátkeho pôsobenia na SVŠT v Bratislave a VTA v Brne, podstatná časť jeho činnosti sa sústredila na Prírodovedeckú fakultu UK. R. 1957 obhájil na Prírodovedeckej fakulte UJEP v Brne hodnosť kandidáta fyzikálno-matematických vied a na tej istej fakulte v roku 1965 hodnosť doktora matematicko-fyzikálnych vied. Docentom matematiky sa stal r. 1959 a riadnym profesorom matematiky r. 1965. Od roku 1959 viedol Katedru matematiky, neskôr Katedru matematickej analýzy na PFUK. Zastával dôležité akademické funkcie na pôde fakulty aj univerzity. V rokoch 1968 až 1973 pôsobil ako námestník povereníka SNR, neskôr ako námestník ministra školstva SSR. Od roku 1973 zastáva funkciu Vedúceho čs. stálej misie pri UNESCO v Paríži vo funkcii veľvyslancu.

Prof. Greguš publikoval vyše 30 vedeckých prác v domácich a zahraničných časopisoch. Vo svojich prácach sa zaoberá teóriou lineárnych diferenciálnych rovníc obyčajných 3. a vyšších rádov. Vyšetril hlavne oscilatorické a asymptotické vlastnosti riešení týchto rovníc. Výsledky a metódy prof. Greguša ovplyvnili prácu mnohých jeho žiakov a našli priaznivý ohlas u zahraničných matematikov. Nadviazal úzku spoluprácu s viacerými zahraničnými matematikmi a s niektorými z nich publikoval spoločné práce. Popri priamej výchove vedeckého dorastu, v ktorej dosiahol významné výsledky, záslužná je aj jeho činnosť pri riadení vedeckovýskumnej práce. Je dlhoročným členom vedeckej rady PFUK, kolégia ČSAV a SAV a redakčných rád niekoľkých matematických časopisov.

Pedagogická činnosť prof. M. Greguša sa vyznačuje blízkym vzťahom ku študentom a úsilím o maximálnu zrozumiteľnosť. Je úzko spätá s politickovýchovnou činnosťou, ktorá sa prejavila aj v ďalších oblastiach. Jeho činnosť vo všet-

kých ustanovizniach, v ktorých pôsobil, slúžila rozvoju matematiky a bola zameraná na prospech celej našej spoločnosti.

Záslužná je činnosť prof. Greguša aj v rámci Jednoty. Jej členom je od r. 1948. Z funkcií, ktoré zastával, treba spomenúť činnosť v krajskom výbore MO, členstvo vo výbore bratislavskej pobočky, členstvo v redakčnej rade Pokrokov. Je šéfredaktorom Matematických obzorov. V ÚV JSMF zastával funkciu podpredsedu. Jeho činnosť bola r. 1962 ocenená siriernou medailou JČSMF.

Celá matematická obec srdečne blahoželá prof. M. Gregušovi k jeho životnému jubileu a praje mu pevné zdravie a mnoho pracovných a osobných úspechov.

Tibor Neubrunn, Valter Šeda

UNIVERZITA KOMENSKÉHO UDELILA ČESTNÝ DOKTORÁT N. N. BOGOLJUBOVI

Dňa 10. 5. 1976 Vedecká rada Univerzity Komenského udelila akademikovi N. N. BOGOLJUBOVI titul doktora fyzikálno-matematických vied honoris causa.

Akademik N. N. Bogoljubov sa narodil 21. 8. 1909 v Nižnom Novgorode (teraz Gorkij). Už ako 13ročný pracoval v matematickom krúžku akademika KRYLOVA. O jeho nevšednom nadaní svedčí ten fakt, že ako 15ročný, v r. 1924, uverejňuje prvú svoju vedeckú prácu v časopise

Záber z promočného aktu v aule Univerzity Komenského v Bratislave.

Fizično-matematického viddilu Vseukrajinskoj akademii nauk, a ako 21ročný získava cenu Akadémie v Bologni. Zverejnil vyše 260 vedeckých prác, z ktorých jedna v spoluautorstve s akademikom Krylovom bola publikovaná v r. 1935 i v čs. Časopise pro pěstování matematiky a fyziky. V r. 1932 spolu s akademikom Krylovom pristúpil k rozpracovaniu úplne novej oblasti matematickej fyziky — teórie nelineárnych kmitov. Akademik Bogoljubov získal nové výsledky v kvantovej štatistike (metóda približného druhého kvantovania). Jemu patrí zásluha o vytvorenie dôsledných a všeobecných metód v mikroskopickej teórii takých dôležitých javov, ako je supratekutosť a supravodivosť. Pre podmienku pričinnosti v mikrosвете našiel novú všeobecnejšiu formuláciu.

Nielen v ZSSR, ale i na celom svete sa vysoko hodnotia práce akademika N. N. Bogoljubova. Je zahraničným členom štyroch akadémií a sedem univerzít mu udelilo čestný doktorát. Akademik Bogoljubov je dlhoročným riaditeľom Spojeného ústavu jadrových výskumov. V tomto ústave — ktorý roku 1976 oslavoval 20ročný jubileum — pracovalo už niekoľko stoviek čs. vedcov, inžinierov a technikov. Okrem toho, v súčasnej dobe, s ústavom spolupracujú prakticky všetky naše fyzikálne pracoviská. Na spo-

lupráci so SÚJV sa vo významnej miere podieľa aj Prírodovedecká fakulta Univerzity Komenského v Bratislave, najmä Katedra jadrovej fyziky (vedúci katedry prof. RNDr. S. USAČEV, CSc.) a Katedra teoretickej fyziky (vedúci katedry doc. M. PETRÁŠ, CSc.). V rámci spolupráce sa dosiahlo významných úspechov, na ktorých má zásluhu aj akademik N. N. Bogoljubov.

Matej Florek

STUDENTI SOUTĚŽILI V OBORU FYZIKA A JADERNÉ OBORY

Celostátní kolo soutěže O nejlepší studentskou vědeckou práci z oboru fyzika a jaderné obory se konalo ve dnech 10.—11. června 1976 v budově děkanátu přírodovědecké fakulty UPJŠ. Soutěžilo se v pěti sekcích a to v sekci

- experimentální fyzika
- aplikovaná fyzika
- teoretická fyzika
- jaderná fyzika
- jaderné obory.

Do soutěže bylo přihlášených 40 soutěžních prací. Vlastní soutěž probíhala v pěti posluchárnách fakulty, které byly vybaveny požadovanými technickými pomůckami.

Studentskou vědeckou konferenci zahájil prorektor Univerzity P. J. Šafárika, doc. dr. VLADIMÍR DRAHOVSKÝ, CSc., který zdůraznil velkou úlohu studentské vědecké práce jako součásti komunistické výchovy posluchačů na vysokých školách. Za ČSÚV SSM vystoupil ing. JAROSLAV SAMEK, CSc., a za FV SSM přednesl proslavil předseda organizace s. MICHAL TOROPILA.

Na konferenci se zúčastnili ve velkém počtu pracovníci ÚEF SAV v Košicích a zástupci ROH a SČSP. Hosty přivítal a představil proděkan pro vědeckovýzkumnou práci doc. dr. E. SÍLEŠ, CSc.

Po zahájení studentské vědecké konference byla provedena instruktáž, na které byli členové porot obeznámeni s jednotným postupem při hodnocení prací a s dalšími úlohami komisí. V čele pěti již uvedených porot stáli tito předsedové:

Prof. RNDr. ŠTEFAN VEIS (exp. fyz.)

Doc. ing. VINCENT KAVEČANSKÝ, CSc. (aplik. fyz.)

Doc. RNDr. JOZEF KVASNICA, CSc. (teoret. fyz.)

Prof. RNDr. JURAJ DUBINSKÝ (jad. fyzika)

Doc. RNDr. EMANUEL SÍLEŠ, CSc. (jad. obory)

Organizačně byla soutěž velmi dobře připravena a probíhala v příjemném pracovním prostředí, o což se postarali funkcionáři hostitelské fakulty i členové SSM, kteří byli součástí organizačního výboru. Po ukončení práce v jednotlivých sekcích poroty sestavily protokol a navrhly 15 prací na odměny v rámci metodických pokynů.

Přehled vítězných prací v jednotlivých sekcích je tento:

Aplikovaná fyzika

1. místo: JIŘÍ ŠÍLA, ŠTEFAN DEMETER, FJFI ČVUT Praha, IV. ročník:

Číslicový měřicí přístroj UNIMET.

Školitel: doc. ing. VLADIMÍR JINDA, CSc.

2. místo: PETR FIRBAS, PF UJEP Brno

3. místo: ppor. OLDŘICH ZMEŠKAL, VAAZ Brno

Experimentální fyzika

1. místo: MARCELA VEISOVÁ, PF UK Bratislava, V. ročník:

Disociácia CO v korónovom výboji.

Školitel: RNDr. VIKTOR MARTIŠOVITŠ, CSc.

2. místo: TOMÁŠ CHUDOBA, PF UJEP Brno

3. místo: RICHARD ŠVÁCHA, PF UP Olomouc

Teoretická fyzika

1. místo: EDUARD HALUŠKA, PF UK Bratislava, V. ročník:

Friedelove oscilácie v polonekonečnej makromolekule s konjugovanými väzba-

mi a k Zakovej reprezentácii lokalizovaných stavov a periodickej štruktúre.
Školitel: RNDr. VIKTOR BEZÁK, CSc.

2. místo: VÁCLAV JANÍŠ, MFF UK Praha

3. místo: ŠTEFAN OLEJNÍK, PF UK Bratislava

Jaderná fyzika

1. místo: RUDOLF ŠÁLY, MFF UK Praha, V. ročník:

Metoda důkazu Pomerančukova teorému a omezení na reálnou část amplitudy pružného rozptylu hadronů.

Školitel: RNDr. JÁN FISCHER, CSc.

2. místo: PAVEL EMRICH, PF UK Bratislava

3. místo: DARINA LECHOVÁ, PF UPJŠ Košice

Jaderné obory

1. místo: JAN JOHN, FJFI ČVUT Praha, V. ročník: *Studium extrakčního chování radia a barya.*

Školitel: ing. FERDINAND ŠEBESTA, CSc.
ing. VLADIMÍR JIRÁSEK

2. místo: JURAJ MUCHA, FJFI Praha

3. místo: HELENA KITIKOVÁ, PF UPJŠ Košice

Dalších jedenáct prací bylo navrženo na zvláštní ceny:

Cena ČSAV — 2 práce

Cena SAV — 2 práce

Cena Slovenského literárního fondu — 2 práce

Cena Českého literárního fondu — 1 práce

Cena Ústřední rady Československé vědecko-technické společnosti — 3 práce

Cena EMTIR — 1 práce.

Rozložení udělených řádných cen a navržených zvláštních cen v porovnání k jednotlivým fakultám je toto:

Fakulta (škola)	1. cena	2. cena	3. cena	zvl. cena
FJFI ČVUT Praha	2	1	—	2
MFF UK Praha	1	1	—	2
PF UP Olomouc	—	—	1	—
PF UJEP Brno	—	2	—	2
PF UK Bratislava	2	1	1	4
PF UPJŠ Košice	—	—	2	—
VAAZ Brno	—	—	1	—
VVVTVŠ Martin	—	—	—	1

V prvém dni soutěže se uskutečnil i společenský večer účastníků v internátním klubu. Společenský večer uvedl předseda SVOČ s. P. KURSCHY, který zároveň poinformoval přítomné o Přírodovědných dnech na hostitelské fakultě. Po tomto úvodě byl přednesen příspěvek ze studentské resistické konference. Na večírku byli přítomni kromě soutěžících i členové porot a zástupci pořádající fakulty.

Druhého dne se konala exkurze účastníků na fyzikální katedry fakulty. Na úvod byl promítnut film z výzkumné práce katedry experimentální fyziky a zároveň byli účastníci obeznámeni s vědeckopedagogickou prací katedry jaderné fyziky. Po tomto úvodě zájemci navštívili pracoviště jednotlivých kateder, kde zejména laboratoř magnetismu a pracoviště nízkých teplot zapůsobily na návštěvníky mimořádným dojmem. Paralelně probíhala porada zástupců zúčastněných fakult. Účastníci porady se shodli v tom, že v budoucnosti bude vhodné zařadit do soutěže sekci metodika fyziky pro třetí stupeň všeobecně vzdělávacích škol a současně se dohodli, že pořadatelem dalšího celostátního kola soutěže O nejlepší studentskou vědeckou práci z oboru fyzika a jaderné obory ve šk. roce 1976/77 bude matematicko-fyzikální fakulta UK Praha.

V závěru byly vyhlášeny výsledky soutěže. Úvodem zhodnotil průběh soutěže proděkan pro vědeckovýzkumnou práci doc. dr. E. SÍLEŠ, CSc., a předseda FV SSM s. Michal TOROPI-LA. Po tomto úvodě byly autorům vítězných prací odevzdány diplomy ČSÚV SSM, které jim předal zástupce ČSÚV SSM s. VANĚK. Diplomy obdrželi i školitelé vítězů. Mimo to všem účastníkům soutěže byla udělena čestná uznání za účast a sborník anotací, připravené vedením fakulty a FV SSM.

Závěrem je možné zhodnotit průběh celostátního kola na základě názoru členů porot, kteří se shodli v tom, že všechny předvedené práce byly po stránce tematické a obsahové na dobré úrovni a přinesly pozitivní výsledky jak z teoretického, tak i z praktického hlediska. Po organizační stránce se nevyskytly žádné nepředvídané okolnosti, soutěž byla významnou vědeckoodbornou i společenskou záležitostí a všem, kteří se o její zdárný průběh přičinili, patří dík a uznání.

Rudolf Tulak

Z ČINNOSTI KLUBU JSMF V POPRADE

V jeseni roku 1974 započal svoju činnosť klub JSMF v Poprade. Teraz má za sebou viac než rok a pol aktívnej práce, ktorá má dobrý ohlas medzi členmi JSMF pobočky Košice. Myšlienka založenia klubu JSMF mala svoje opodstatnenie z týchto dôvodov:

1. V súvislosti s modernizačným trendom vo vyučovaní matematiky a fyziky rastie množstvo problémov, ktoré zaujímajú učiteľov, resp. o ktorých by mali byť informovaní.

2. V okrese Poprad, Spišská Nová Ves, Stará Ľubovňa sa existujúci členovia JSMF nezúčastňovali akcií Jednoty pre pomerne veľkú vzdialenosť od miest, kde sídlia najbližšie pobočky (Košice, Prešov, Žilina) a kde sa tieto akcie obyčajne konajú.

3. V programe činnosti pobočiek, ktoré sú vo vysokoškolských centrách, je málo akcií zameraných na učiteľov matematiky a fyziky základných, stredných a učňovských škôl.

4. Učiteľia spomínaných škôl postrádali možnosť hlbšieho spoločenského kontaktu založeného na záujme o výchovu matematického dorastu a iné problémy, ktoré treba riešiť vo vzájomnom vzťahu základná škola — stredné, učňovské školy a odborné učilištia.

Po zväžení týchto faktov na porade ÚV JSMF v Bratislave a so súhlasom pobočky v Košiciach sa uskutočnilo v októbri 1974 zakladajúce